

Όλα τα ρήματα της Λατινικής που χρησιμοποιούνται στις ασκήσεις 1^η, 3^η, 4^η, 5^η, λεξικογραφικά καθώς και οι λύσεις των ακόλουθων πέντε ασκήσεων, βρίσκονται στο τέλος του αρχείου αυτού

1^η ΑΣΚΗΣΗ

Ασκήσεις των προτάσεων Qui

Βάλτε τα ρήματα στις παρενθέσεις στην σωστή έγκλιση. Τον χρόνο θα τον καταλάβετε από την αντίστοιχη ν.ε. μετάφραση. Όποια αναφορική πρόταση μας πληροφορεί το «τι», υπάρχει η ένδειξη ().*

1. Boni homines sunt ei qui pacem (amo*) = *Καλοί άνθρωποι είναι εκείνοι οι οποίοι αγαπούν την ειρήνη.*
2. Quicumque pacem (amo), boni homines sunt = *Όποιοι αγαπούν την ειρήνη, είναι καλοί άνθρωποι.*
3. Prudentes sunt ei qui cupiditatibus (impero*) = *Σώφρονες είναι εκείνοι που κυριαρχούν στα πάθη τους.*
4. Ei qui cupiditatibus (impero), prudentes sunt = *Εκείνοι που πιθανόν να κυριαρχούν στα πάθη τους, είναι σώφρονες*
5. Nemo miles Romanus est qui (timeo*) = *Δεν υπάρχει Ρωμαίος στρατιώτης που να φοβάται.*
6. Imperator secum duxit milites eos qui hostes (cognosco*) = *Ο στρατηγός πήρε μαζί του τους στρατιώτες εκείνους που γνώριζαν τον εχθρό.*
7. Prudentes sunt oratores qui multa (nosco*), sed pauca (dico*) = *Σώφρονες είναι οι ρήτορες που γνωρίζουν πολλά και λένε λίγα.*
8. Oratores qui in senatu (loquor), prudentes sunt = *Οι ρήτορες που αγορεύουν στην σύγκλητο, είναι σώφρονες.*
9. Discipuli magistros amant eos qui (doceo*) recte = *Οι μαθητές αγαπούν τους δασκάλους εκείνους οι οποίοι διδάσκουν σωστά.*
10. Mihi magister erat qui Gallus (sum) = *Είχα ένα δάσκαλο που ήταν Γαλάτης.*
11. Senatus leges sustulit quae civibus (noceo*) = *Η Σύγκλητος κατήργησε τους νόμους που έβλαπταν τους πολίτες.*
12. Senatus leges sustulit quas Caesar (infero) = *Η Σύγκλητος κατήργησε τους νόμους που έφερε ο Καίσαρ*
13. Ea lex quae pauperibus (noceo), sublata est. = *Ο νόμος αυτός που έβλαπτε τους φτωχούς, καταργήθηκε.*
14. Qui multum (dico), imprudentes sunt. = *Όποιοι πιθανόν να μιλούν πολύ, είναι άφρονες.*
15. Orator qui pridie (dico), imprudens est = *Ο ρήτορας που μίλησε χθες, ήταν άφρων.*
16. Civitatibus bonis nulla lex est quae civibus (noceo*) = *Στις καλές πολιτείες δεν υπάρχει κανένας νόμος που να βλάπτει τους πολίτες.*
17. Homerus erat poeta ille qui Iliadem (scribo) = *Ο Όμηρος ήταν ο ποιητής εκείνος που έγραφε την Ιλιάδα*
18. Ilias est carmen illud quod Achillis iram (exhibeo*) = *Η Ιλιάδα είναι το ποίημα εκείνο που δείχνει την οργή του Αχιλλέα.*
19. Ilias carmen est illud quod Homerus (scribo) = *Η Ιλιάδα είναι το ποίημα που έγραφε ο Όμηρος.*
20. Nullum carmen est quod simile Iliadi (sum*) = *Δεν υπάρχει ποίημα που να είναι όμοιο με την Ιλιάδα.*

2^η ΑΣΚΗΣΗ

Ασκήσεις των προτάσεων 'Qui'

Στην άσκηση αυτήν δεν χρειάζεται να βάλετε το ρήμα της αναφορικής στην σωστή έγκλιση και τον σωστό τύπο, γιατί σας δίνονται όλα. Το μόνο που μένει να κάνετε είναι να κατατάξετε τις αναφορικές στην σωστή κατηγορία από αυτές που αναφέρονται στην θεωρία. Σε ορισμένες ασκήσεις υπάρχουν δύο αναφορικές προτάσεις.

1. Caesar, qui in Gallia erat, accusavit Domitium, qui se non adiuvisset = Ο Καίσαρ, που βρισκόταν στην Γαλατία, κατηγορήσε τον Δομίτιο, ο οποίος δεν τον βοήθησε
2. Lentulus, qui multas victorias reportavisset a Germanis, nunc eos timebat = Ο Λέντουλος, που είχε πάρει πολλές νίκες από τους Γερμανούς, τώρα τους φοβόταν.
3. Ilias, quae opus Homeris est, Achillis iram ostendit = Η Ιλιάδα, που είναι έργο του Ομήρου, εκθέτει την οργή του Αχιλλέα.
4. Lentulus, qui multas clades accepisset a Germanis, nunc credit se victorem futurum esse = Ο Λέντουλος, που έχει δεχθεί πολλές ήττες απ' τους Γερμανούς, πιστεύει πως και τώρα θα είναι ο νικητής.
5. Ego, qui puer sim, plura scio quam senes. = Εγώ, που είμαι παιδί, γνωρίζω περισσότερα απ' ό,τι οι γέροντες.
6. Pauci intelligerunt orationem Corneli, qui non eloquentia valeret = Λίγοι κατανόησαν την ομιλία του Κορνηλίου, ο οποίος δεν ήταν ικανός στον λόγο.
7. Imperator Regulum laudavit, qui fortiter pugnasset = Ο στρατηγός επαίνεσε τον Ρήγουλο, ο οποίος είχε πολεμήσει γενναία.
8. Exercitus in Cilicia venit, quam hostes deleverant = Ο στρατός έφτασε στην Κιλικία, την οποία είχε καταστρέψει ο εχθρός.
9. Nuntios misimus, qui pacem petant = Στείλαμε αγγελιαφόρους, οι οποίοι να ζητήσουν ειρήνη.
10. Hesterna victoria Caesaris, quae sanguine multo stetit, nuntiata est Romam = Η χθεσινή νίκη του Καίσαρα, η οποία κατακτήθηκε με πολύ αίμα, αναγγέλθηκε στην Ρώμη
11. Hesterna victoria Caesaris, quae sanguine multo stisset, magnum timorem suis militibus injecit = Η χθεσινή νίκη του Καίσαρα, η οποία κατακτήθηκε με πολύ αίμα, ενέβαλε μεγάλο φόβο στους στρατιώτες του.
12. Cicero peritus orator erat, qui posset malum mutare in bonum = Ο Κικέρων ήταν ένας έμπειρος ρήτορας, που μπορούσε να μεταβάλει το κακό σε καλό.
13. Lex senatus severa fuit, quae non inter cives convenit = Ο νόμος της συγκλήτου ήταν αυστηρός, ο οποίος δεν έγινε δεκτός από τους πολίτες.
14. Lex senatus severa fuit, quae non inter cives convenisset = Ο νόμος της συγκλήτου ήταν αυστηρός, ο οποίος δεν έγινε δεκτός από τους πολίτες
15. Lex senatus, quae severa esset, non inter cives convenisset = Ο νόμος της συγκλήτου, ο οποίος ήταν αυστηρός, δεν έγινε δεκτός από τους πολίτες.
16. Lex quae severat esset, numquam inter cives convenit = Ο νόμος εκείνος που ήταν αυστηρός, ουδέποτε έγινε δεκτός από τους πολίτες.
17. Quae lex severa erat, numquam inter cives convenit = Όποιος νόμος ήταν αυστηρός, ουδέποτε έγινε δεκτός από τους πολίτες
18. Marcus athleta, qui frater meus est, cotidie se exercet = Ο Μάρκος ο αθλητής, ο οποίος είναι αδελφός μου, καθημερινά εξασκείται.

19. Marcus frater meus, qui athleta sit, cotidie se exercet, = Ο Μάρκος ο αδελφός μου, ο οποίος είναι αθλητής, καθημερινά εξασκείται.
20. Firma valetudine sunt ei qui cotidie se exercent = Υγεία καλή έχουν όσοι εξασκούνται καθημερινά.

3^η ΑΣΚΗΣΗ

Ασκήσεις των προτάσεων 'Cum'

Πρόκειται για μία άσκηση εμπέδωσης των περιπτώσεων 'CUM' A.1 – A.6. Δεν είναι άσκηση «αντιστρόφου» στα Λατινικά. Ο σκοπός είναι να διαπιστώσετε σωστά από την Ν.Ελληνική απόδοση την κατηγορία της αναφορικής πρότασης στα Λατινικά, σε σχέση με την προηγούμενη θεωρία. Αν τώρα μπορείτε, βάλτε και το ρήμα στο σωστό γραμματικό τύπο, αν και δεν είναι αυτός ο στόχος της ασκήσεως. Όποια χρονική πρόταση είναι 'περιγραφική', σημειώνεται με (*).

1. Discipuli magistros suos, cum ab eis bene (educor*), amabant = Οι μαθητές τους δασκάλους τους, όταν (όποτε) απ' αυτούς διδασκόντουσαν σωστά, τους αγαπούσαν.
2. Cum magistri suos discipulos (amo), cultura progreditur = Όταν οι δάσκαλοι αγαπούν τους μαθητές τους, η παιδεία προοδεύει.
3. Discipuli bene educti sunt tum cum in scholis austeritas (sum*) = Οι μαθητές διδάχτηκαν σωστά από τους δασκάλους τότε που (όταν) υπήρχε αυστηρότητα στα σχολεία.
4. Divites cum pauperes (adiuvo*), amabiles sunt = Οι πλούσιοι όταν (όποτε) βοηθούν τους φτωχούς, είναι αξιαγάπητοι.
5. Cum (luceo), dux suos milites convocavit = Όταν ξημέρωσε, ο στρατηγός συγκάλεσε τους στρατιώτες του.
6. Prudens fuisti tum cum moderatus (sum*) = Ήσουν φρόνιμος τότε που έγινες συνετός.
7. Regulus mortuus est anno praeterito, cum bellum (orior) = Ο Ρήγουλος πέθανε πέρυσι, όταν ξέσπασε ο πόλεμος.
8. Marius consul erat. Senatus imperium ei abrogavit anno praeterito, cum (vincor*) ab hostibus = Ο Μάριος ήταν ύπατος. Η σύγκλητος του αφαιρέσε το αξίωμα πέρυσι, όταν ηττήθηκε από τον εχθρό.
9. Anno praeterito, cum equo (vehor) in Etruriam, celeriter veni, quam die hesterno, cum in rheda (vehor*) = Πέρυσι, που (όταν) ταξίδεψα με άλογο στην Ετρουρία, έφτασα γρηγορότερα, παρά χθες, που (όταν) ταξίδεψα με άμαξα.
10. Die crastino, cum domum (revertor), videbis urbem mutatam = Αύριο, που (όταν) θα έχεις επιστρέψει στην πατρίδα, θα δεις την πόλη αλλαγμένη.
11. Tribus diebus ante, cum iter (facio*) cum comitatu magno, praedones timui in via = Πριν τρεις μέρες, που (όταν) κάναμε πορεία με μεγάλη συνοδεία, φοβηθήκαμε τους ληστές στον δρόμο.
12. Nunc cum hostes (defatigor*), volo nos impetum facere = Τώρα που οι εχθροί έχουν καταπονηθεί, θέλω να κάνουμε την επίθεση.

4η ΑΣΚΗΣΗ

Ασκήσεις των προτάσεων 'Cum'

Σας δίνονται δέκα ασκήσεις με cum ιστορικό. Προσπαθήστε να κατανοήσετε την διαφορά του με τον cum 'περιγραφικό', με τον οποίον έχουν όμως έχει κοινά γνωρίσματα. Επίσης βάλτε το ρήμα του cum 'ιστορικού' στον σωστό χρόνο της Υποτακτικής.

1. Caesar Rhodum navigavit. Cum illic (venio), castra possuit = Ο Καίσαρ απέπλευσε για την Ρόδο. Όταν έφτασε εκεί, έστησε στρατόπεδο.
2. Marius in expeditione erat cum suo exercitu. Cum hostes (vinco), suam victoriam Romam nuntiavit = Ο Μάριος ήταν σε εκστρατεία με τον στρατό του. Όταν νίκησε τους εχθρούς, ανήγγειλε στην Ρώμη την νίκη του.
3. Milites nostros socios exspectabant. Cum eos (video), laetitia exclamaverunt = Οι στρατιώτες μας περίμεναν τους συμμάχους. Όταν τους είδαν, φώναζαν από χαρά.
4. Noster exercitus proximus hostibus erat. Cum castra (pono), hostes impetum fecerunt = Ο στρατός μας ήταν κοντά στους εχθρούς. Όταν/ενώ στήναμε το στρατόπεδο, οι εχθροί έκαναν επίθεση.
5. Capuam profecti sumus. Cum prope urbem (sum), eam vidimus deletam = Αναχωρήσαμε για την Καπύη. Όταν ήμασταν κοντά στην πόλη, την είδαμε να είναι κατεστραμμένη.
6. Senatus Lentulum exilio affecit. Cum ille in Etruria (sum), mortuus est = Η σύγκλητος τιμώρησε τον Λέντουλο με εξορία. Ενώ εκείνος βρισκόταν στην Ετρουρία, πέθανε.
7. Nuntios nostros expectabamus. Cum ei certiores nos (facio) de exercitus calamitate, omnes territi eramus = Περιμέναμε τους αγγελιαφόρους μας. Όταν μας ενημέρωσαν για την καταστροφή του στρατού μας, τρομοκρατηθήκαμε.
8. Terentius poeta volebat se Roma secedere. Cum operam suam (conficio), secessit = Ο ποιητής Τερέντιος ήθελε να φύγει από την Ρώμη. Όταν τελείωσε το έργο του, αναχώρησε.
9. Volebam amicos meos videre. Cum Athenas (advenio), obviam eis ivi. = Ήθελα να δω τους φίλους μου. Όταν πήγα στην Αθήνα, τους συνάντησα.
10. Dux aciem instruxit. Cum hostes nostras magnas copias (video), secesserunt = Ο στρατηγός έβαλε το στρατό σε παράταξη μάχης. Όταν οι εχθροί είδαν τις μεγάλες δυνάμεις, υποχώρησαν.

5η ΑΣΚΗΣΗ

Ασκήσεις των προτάσεων 'Cum'

Στην άσκηση αυτή σας δίνονται δύο προτάσεις στα Λατινικά με την αντίστοιχη Ν. Ελληνική μετάφραση. Εσείς πρέπει να δημιουργήσετε μια καινούργια περίοδο λόγου, όπου αυτές οι δύο σκέψεις να συνδέονται μεταξύ τους έτσι, ώστε η μία εκ των δύο αυτών να έχει τον Cum τον αντεστραμμένο με τον τρόπο που το είδατε στο πιο πάνω παράδειγμα.

1. Hostes impetum fecerunt. Castra posueramus. = Οι εχθροί έκαναν επίθεση. Στήσαμε το στρατόπεδο.
2. Multum procederamus. Tempestas magna orta est. = Είχαμε προχωρήσει αρκετά. Μεγάλη καταιγίδα ξέσπασε.
3. Nos auxilio auxilio eis venimus. Cives fame moriebantur. = Ήρθαμε για βοήθειά τους. Οι πολίτες πέθαιναν απ' την πείνα.
4. Vidimus captivos effugisse. Luxerat. = Είδαμε ότι οι αιχμάλωτοι είχαν δραπετεύσει. Είχε ξημερώσει.
5. Omen triste accepimus. Classis profectus erat. = Πήραμε ένα κακό οωνό. Ο στόλος είχε φύγει.
6. Nostri socii advenerunt. Hostes pedem se retulerunt. Οι σύμμαχοί μας έφτασαν. Οι εχθροί είχαν υποχωρήσει.
7. Bellum ortum est cum Gallis. Caesar consul creatus erat. = Πόλεμος ξέσπασε με τους Γαλάτες. Ο Καίσαρ είχε εκλεγεί ύπατος.

ΛΥΣΕΙΣ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

1^η ΑΣΚΗΣΗ

1. Ament A.2	6. Cognoscerent A2	11. Nocerent A.2	16. Noceat A.5
2. Amant A.1	7. Noscant / dicant A.2	12. Intulit A.1	17. Scripsit A.1
3. Imperent A.2	8. Loquuntur A.1	13. Nocebat A.1	18. Exhibeat A.2
4. Imperant A.1	9. Doceant A2	14. Dicunt A.1	19. Scripsit A.1
5. Timeat A5	10. Erat A.1	15. Dixit A.1	20. Sit A.2

2^η ΑΣΚΗΣΗ

1. A.1/A.6	6. A.6	11. A.6	16. A.4
2. A.6	7. A.6	12. A.2	17. A.3
3. A.1	8. A.1	13. A.1	18. A.1
4. A.7	9. A.8	14. A.5	19. A.2
5. A.7	10. A.1	15. A.6	20. A.4

3^η ΑΣΚΗΣΗ

1. Educarentur A4	5. Luxit A.1	9. Vectus eram/ vectus sim A.1/A.6
2. Amant A3	6. Esses A.5	10. Reverses eris A.1
3. Erat A.1	7. Ortus est A.1	11. Faceremus A.6
4. Adiuvant A4	8. Victus esset A.5	12. Defatigati sint A.5

4^η ΑΣΚΗΣΗ

1. Venisset	6. Esset
2. Vicisset	7. Fecissent
3. Vidissent	8. Confecissent
4. Poneremus	9. Advenissem
5. Essemus	10. vidissent

5^η ΑΣΚΗΣΗ

1. Iam castra posuimus, cum hostes impetum faciunt.
2. Non multum procederamus, cum tempestas oritur.
3. Iam cives fame moriebantur, cum nos auxilio eis venimus.
4. Iam luxerat, cum videmus captivos effugisse.
5. Iam classis profectus erat, cum omen triste accipimus.
6. Iam hostes pedem se retulerunt, cum nostril socii adveniunt
7. Caesar iam consul creatus erat, cum bellum oritur cum Gallis

ΡΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ 1,3,4,5

Accipio (παίρνω, δέχομαι), acciperi, acceptum, accipere	3
Adiuvō (βοηθώ) adiuvī, adiutum, adiuvare	1
Advenio (φτάνω) adveni, adventu, advenire	4
Amo (αγαπώ) amavi, amatum, amare	1
Cognosco (γνωρίζω) cognovi, cognitum, cognoscere	3
Conficio (εκτελώ) confeci, confectum, conficere	3
Creor (εκλέγομαι), creatus sum, creari	1
Defatigor (καταπονούμαι) defatigatus sum, defatigari	1
Dico (λέγω) dixi, dictum, dicere	3
Doceo (διδάσκω) docui, doctum, docere	2
Educor (διδάσκομαι) eductus sum, educti	3
Effugio (δραπετεύω, ξεφεύγω), effugi, -, effugere	3
Exhibeo (δείχνω) exhibui, exhibitum, exhibere	2
Facio (κάνω) feci, factum, facere	3
Impero (διατάσσω) imperavi, imperatum, imperare	1
Infero (φέρνω) intuli, illatum, inferre	3
Loquor (μιλώ) locutus sum, loqui	3
Luceo (φέγγω) luxi, luxtum, lucere	2
Morior (πεθαίνω), mortuus sum, moriri	3
Noceo (βλάπτω) nocui, nocitum, nocere	2
Orior (αρχίζω) ortus sum, oriri	4
Pono (βάζω) posui, positum, ponere	3
Procedo (προχωρώ) processi, processum, procedere	3
Proficiscor (φεύγω, αναχωρώ), profectus sum, proficisci	3
Refero, retuli, relatum, referre,	3
Revertor (επιστρέφω) reversus sum, reverti	3
Scribo (γράφω) scripsi, scriptum, scribere	3
Timeo (φοβούμαι) timui, timere	2
Vehor (μεταφέρομαι) vectus sum, vehi	3
Venio (έρχομαι) veni, ventum, venire	4
Video (βλέπω) vidi, visum, videre	2
Vinco (νικώ) vici, victum, vincere	3